

Monumentnummer*: 386998

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 21
F 033 421 77 99
E info@cultureelerfgoed.nl

Status: rijksmonument
Inschrijving register*: 24 september 1991
Kadaster deel/nr: 82976/103

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*		
Oud Ade		Kaag en Braassem		Zuid-Holland		
Straat*	Nr*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Leidseweg	6		2374 AL	Oud Ade		
Leidseweg	4		2374 AL	Oud Ade		
Leidseweg	4	A	2374 AL	Oud Ade		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kad. object*	Appartement	Grondperceel		
Alkemade	E			1101		

Rijksmonumentomschrijving**

Omschrijving

KERK met PASTORIE.

KERK. In 1868 naar, vooral romaans geïnspireerd, eclectisch ontwerp van H.J. van den Brink uitgevoerde dorpskerk genaamd St. Bavo en met hardstenen plint opgetrokken in baksteen op een vijf traveeën tellende eenbeukige plattegrond met smaller, zevenzijdig gesloten koor en een ingebouwde fronttoren met twee arkeltorens terzijden onder samenstel van met leien gedekte zadel-, schild- en spitsdaken. De gevels zijn rondom voorzien van rondboogvensters met natuurstenen onderverdeling en onderdorpels, alsmede van spaarvelden, boogfriezen en muizetandlijsten, deels met natuurstenen blok-accenten. De voorgevel bevat de ingangspartij - met hardstenen stoep, dubbele deuren, romaniserende omlijsting en rondboogvormig bovenlicht - in het midden, waarboven een tweelicht met romaniserende zuilen en een roosvenster; de toren bevat verder rondom telkens twee galmgaten en een wijzerplaat, met vergulde wijzers en cijfers, en wordt bekroond door een achzijdige spits met sierlijk gesmeed torenkruis. De beide zijgevels bevatten elk twee lichtriserende dwarspartijen, voorzien van twee vensters met driepas-omlijsting en een roosvenster, in de tussenliggende traveeën telkens een gecombineerd tweelicht met roosvenster.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Mechanisch torenuurwerk B. Eijsbouts, 1929.

De lager uitgebouwde koorpartij bevat vijf verdiepte rondboogvensters in de smalle schuine zijden en aan beide rechte zijden een blindvenster; te weerszijden bevinden zich de elk onder een flauwhellend zinken schilddak aangebouwde bijsacristie en sacristie en voorts een lage, plat afgedekte aanbouw aan de zuidoostzijde. Inwendig wordt de witgepleisterde kerkruimte in het schip overdekt door een zgn. 'Hammerbeam-roof'-constructie in het zicht, waarbij sierlijk gesmede trekstangen zijn aangebracht met gipsen engelenbeeldjes bij de uiteinden; de colonnetten in schip en koor worden bekroond door vergulde kapitelen; te weerszijden van de ingangspartij bevinden zich de door kruisribgewelven overdekte nevenruimten, waarvan de westelijke in oorsprong bestemd was tot doopkapel, voorzien van een marmeren doopvont. De kerkruimte bevat voorts het eiken kerkmeubilair van Lennaerts & Houtermans - inclusief de gebeeldhouwde preekstoel, de van gepolychromeerde reliefs voorziene biechtstoel en het in 1921 door het atelier Brom gedecoreerde Maria-altaar -, alsmede twee koperen lichtkronen, de naar ontwerp van C.H. Lommen geplaatste grisaille-ramen, alle uit de bouwtijd, de in 1915-17 door J. Troquet en J. van der Bilt geschilderde Kruiswegstaties, het in 1901 door Th. Koob vervaardigde Jozef-beeld en andere voor de kerk bestemde interieur-onderdelen. Op de van een gesneden balustrade voorziene zangertribune het door de firma Maarschalkerweerd vervaardigde orgel, in een naar ontwerp van de firma Mengelberg gemaakte gepolychromeerde kast uit 1869; te weerszijden en achter het orgel in totaal vier gebrandschilderde ramen uit 1903, voorstellende Koning David, Maria, Petrus en twee musicerende engelen, en een roosvenster voorstellende het Lam Gods. Het door ribgewelven overdekte priesterkoor is verder voorzien van een in ruitpatronen gelegde veelkleurige tegelvloer met leliemotief, vijf gebrandschilderde koorramen naar ontwerp van J.B Capronnier, voorstellende het Offer van Abraham, het eten van het Paaslam, de Verheffing van de Koperen Slang, de processie van de Ark, en de verheerlijking op de berg Thabor; in het midden het marmeren hoofdaltaar met door J. Brom vervaardigde vergulde expositietroon. De bijbehorende sacristieruimten zijn elk vanuit het koor toegankelijk door een houten deur met sierlijk gesmede koperen gehengen, voorzien van een romaniserende natuurstenen omlijsting; de ruimten bevatten elk in de achter- en zijgevel twee rondboogvensters, voorzien van sierlijk gesmeed traliewerk met floraal motief; in de oostelijke sacristie ondermeer een eiken credenskast uit de bouwtijd. In het schip eveneens een deur met sierlijk gesmede koperen gehengen, ter verbinding met de pastorie.

PASTORIE. In 1881 naar eclectisch ontwerp van Th. Molkenboer uitgevoerde pastorie, door middel van een laag tussenlid met de naastgelegen, in verwante trant gebouwde, R.K. kerk St. Bavo verbonden; het op een onregelmatige plattegrond in baksteen met een hardstenen plint opgetrokken gebouw heeft twee bouwlagen onder twee met leien gedekte zadeldaken tussen tuitgevels, een middenrisaliet aan de rechterzijde en aan de achterzijde een lager uitgebouwde vleugel, onder twee naast elkaar gelegen zadeldaken, elk voorzien van een tuitgevel; dakkapellen uit de bouwtijd.

De gevels bevatten rondom zesruits-schuifvensters met hardstenen onderdorpels, in de zijgevels deels afgewisseld door blindvensters, en in het voorhuis merendeels met glas-in-lood bovenlichten; de tuitvormige topgevels aan de voorzijde en bij de rechterzijgevel bevatten klimmende boogfriezen - evenals bij het tussenlid - en voorts zesruits-rondboogvensters; de tuitgevels aan de achterzijde bevatten in het hoge deel eveneens zesruits-rondboogvensters, en in het lage deel elk een rond venster.

De a-symmetrisch, rechts van het midden in de voorgevel, geplaatste ingangspartij heeft een houten omlijsting met

bovenlicht en een lage hardstenen stoep; op het fries het opschrift "Fund 1630". In het midden van de voorgevel is een kleurig glas-in-lood-tableau aangebracht met een voorstelling van Jezus de Goede Herder, blijkens onderschrift uit 1941.

Inwendig resteren ondermeer de stucplafonds uit de bouwtijd, in hal, voorkamer, vergaderkamer, en de oorspronkelijke keuken met pomp aan de achterzijde.

Waardering

Midden 19e-eeuws kerkgebouw met bijbehorende onderdelen van architectuur- en cultuurhistorisch belang als vroeg voorbeeld uit de periode van de Katholieke emancipatie, met gemengde toepassing van neo-romaanse en neo-gotische elementen.

Karakteristiek midden 19e-eeuws pastoriegebouw van belang als onderdeel van het Rooms-katholiek kerkelijk complex St. Bavo.

Hoofdcategorie

Religieuze gebouwen

Subcategorie

Kerk en kerkonderdeel

Functie